

SELETUSKIRI

regionaalministri määruse „Maaeluministri ja regionaalministri määruste muutmine seoses taotluste esitamise ajavahemiku muutmisega“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) § 7 lõike 2, § 15 lõike 2, § 24 lõike 1, § 38 lõike 3 ning § 132 lõike 2 alusel.

Määrusega muudetakse järgmisi maaeluministri ja regionaalministri määrusi:

- 1) maaeluministri 30. aprilli 2015. a määrust nr 55 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetus“;
- 2) maaeluministri 21. detsembri 2022. a määrust nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus“;
- 3) maaeluministri 21. detsembri 2022. a määrust nr 75 „Perioodi 2023–2027 keskkonnasõbraliku majandamise toetus“;
- 4) regionaalministri 10. juuli 2023. a määrust nr 41 „Perioodi 2023–2027 kohalikku sorti taime kasvatamise toetus“;
- 5) maaeluministri 23. detsembri 2022. a määrust nr 84 „Perioodi 2023–2027 loomade heaolu toetus“;
- 6) maaeluministri 23. detsembri 2022. a määrust nr 77 „Perioodi 2023–2027 loomade tervist edendavate kõrgemate majandamisnõuete toetus“;
- 7) maaeluministri 23. detsembri 2022. a määrust nr 81 „Perioodi 2023–2027 mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetus ja mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetus“;
- 8) maaeluministri 21. detsembri 2022. a määrust nr 76 „Perioodi 2023–2027 mesilaste korjeala toetus“;
- 9) maaeluministri 23. detsembri 2022. a määrust nr 82 „Perioodi 2023–2027 ohustatud tõugu looma pidamise toetus“;
- 10) maaeluministri 27. detsembri 2022. a määrust nr 88 „Perioodi 2023–2027 pinnavee kaitse toetus“;
- 11) regionaalministri 21. detsembri 2023. a määrust nr 110 „Perioodi 2023–2027 põhjavee kaitse alal asuva väärtusliku püsirohuma kaitse toetus“;
- 12) maaeluministri 27. detsembri 2022. a määrust nr 87 „Perioodi 2023–2027 põhjavee kaitse toetus“;
- 13) maaeluministri 23. detsembri 2022. a määrust nr 79 „Perioodi 2023–2027 pärandniidu hooldamise toetus“;
- 14) regionaalministri 18. detsembri 2023. a määrust nr 102 „Perioodi 2023–2027 turvas- ja erodeeritud mullaga väärtusliku püsirohuma kaitse toetus“;
- 15) maaeluministri 27. detsembri 2022. a määrust nr 86 „Perioodi 2023–2027 turvas- ja erodeeritud mulla kaitse toetus“;
- 16) regionaalministri 18. detsembri 2023. a määrust nr 103 „Perioodi 2023–2027 väärtusliku püsirohuma säilitamise toetus“;
- 17) maaeluministri 23. detsembri 2022. a määrust nr 80 „Perioodi 2023–2027 ökoalade toetus“;
- 18) maaeluministri 23. detsembri 2022. a määrust nr 83 „Perioodi 2023–2027 ökosüsteemiteenuste säilitamise toetus“;
- 19) maaeluministri 22. aprilli 2015. a määrust nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“;

20) maaeluministri 21. detsembri 2022. a määrust nr 72 „Tera- ja kaunvilja kasvatamise otsetoetus, puu- ja köögivilja ning marjakultuuride kasvatamise otsetoetus ning seemnekartuli kasvatamise otsetoetus“.

Määrusega kavandatud muudatuste tegemise vajadus on tingitud tehnilistest probleemidest, mis on ilmnenud Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) e-teenuse keskkonnas seoses ühise põllumajanduspoliitika rakendamise uue programmiperioodiga 2023–2027. Seetõttu ei ole 2024. aastal erandlikult võimalik alustada nende toetuste, mille andmise aluseks olevaid määrusi käesoleva eelnõuga muudetakse, taotluste vastuvõttu 2. maist, vaid seda tehakse hiljemalt 20. mail.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi põllumajanduskeskkonnapoliitika osakonna otsetoetuste valdkonna juht Reno Paju (625 6144, reno.paju@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule on teinud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunikud Mari-Liis Kivipõld (625 6283, mari-liis.kivipold@agri.ee) ja Ketlyn Roze (625 6127, ketlyn.roze@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) koosneb 20 paragrahvist.

Eelnõu §-dega 1–20 lisatakse eespool nimetatud maaeluministri ja regionaalministri määrustesse ühesuguse sisuga rakendussätted, mille kohaselt algab taotluste esitamise ajavahemik 2024. aastal hiljemalt 20. maist. ELÜPSi § 38 lõike 3 punkti 2 kohaselt võib regionaalminister kehtestada taotluse esitamise ja taotluse menetlemise täpsemad tingimused ning korra. Tavapärasel juhul on taotlusi võimalik esitada ajavahemikul 2. maist kuni 15. juunini. Uue programmiperioodi 2023–2027 otsetoetuste ja maaelu arengu toetustega paralleelselt rakendatakse ka eelmise perioodi toetusi. Käesoleval aastal muudab toetuste rakendamise keerukamaks asjaolu, et muutunud on mitmed toetuste rakendamisega seotud aspektid, mh on ilmnenud vajadus kohaldada juba alates 2024. aastast mitmeid taotlejate jaoks soodustavaid muudatusi (näiteks tingimuslikkuse süsteemi lihtustamine). Selliste muudatuste rakendamiseks on ühtlasi vaja teha muudatusi IT-süsteemides, kuid muudatuste kiireloomulisuse tõttu jääb toetustega seotud infosüsteemides muudatuste ja täienduste tegemise jaoks tavapärasest ettevalmistusest vähem aega.

Rakendussätete kohaselt algab taotluste vastuvõtt hiljemalt 20. mail, kuid lõppeb tavapärasel tähtpäeval, ehk 15. juunil. Taotluste vastuvõtmise algust ei ole ka rakendussätetes konkreetse kuupäevaga fikseeritud, vaid kindlaks on määratud hiliseim võimalik kuupäev, alates millest peab *PRIA* e-teenuse keskkonnas olema võimalik taotlusi esitada. Selle kaudu tagatakse vajalik paindlikkus olukorras, kus taotlusi ei ole võimalik hakata vastu võtma alates 2. maist, kuid samas võib see osutuda võimalikuks ka enne 20. maid.

Taotluste esitamise lõpptähtpäeva edasi ei lükata, ehk selleks jääb ka 2024. aastal 15. juuni. Kui e-teenuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab taotluse, maksetaotluse või muu menetlusdokumendi esitamist, pikeneb selle dokumendi esitamise tähtaeg ELÜPS § 7 lõike 4 kohaselt e-teenuse keskkonna tehnilise vea kõrvaldamiseks kulunud tööpäevade arvu võrra. Kui tehniline viga kestab alla ühe tööpäeva, pikeneb eelnimetatud dokumentide esitamise tähtaeg ühe tööpäeva võrra. Seega kui taotluste vastuvõtuperioodi lõpus peaks ilmnema mõni tehniline tõrge, lükkub ka lõpptähtpäev vastavalt edasi.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel on võetud aluseks järgmised õigusaktid:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/2115, 2. detsember 2021, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/2116, 2. detsember 2021, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013;

3) Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/1172, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2116 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas ühises põllumajanduspoliitikas ning tingimuslikkusega seotud halduskaristuste kohaldamise ja arvutamise osas (ELT L 183, 08.07.2022, lk 12–22);

4) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/1173, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 kohaldamise eeskirjad ühise põllumajanduspoliitika ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi kohta (ELT L 183, 08.07.2022, lk 23–34).

4. Määruse mõjud

Kõik eelnõus kavandatud muudatused on seotud toetuste taotlemise menetlusliku poolega ning nendega ei kaasne sisulisi muudatusi toetuse andmise tingimustes. Taotluste esitamise ajavahemiku lühendamise mõjutab hinnanguliselt 14 000 toetuse taotlejat, kes taotlevad toetusi, mille puhul algab taotluse esitamise ajavahemik 2024. aastal erandina 2. mai asemel hiljemalt 20. maist.

Taotluste esitamise ajavahemiku lühendamisest tekkivat mõju taotlejatele aitab kompenseerida asjaolu, et ühise põllumajanduspoliitika rakendamise uuel perioodil 2023–2027 on taotluste esitamise ajavahemik kokkuvõttes pikem kui eelmisel perioodil, mil see oli 2. maist kuni 21. maini. Erinevalt eelmisest EL eelarveperioodist saab uuel perioodil taotlusi esitada kuni 15. juunini, ilma et toetust iga hilinetud päeva eest vähendataks, st et kuni 15. juunini (k.a) esitatud taotlused on kõik tähtaegselt esitatud. Seejuures tuleb siiski tähele panna, et pärast 15. juunit taotlusi enam vastu ei võeta. Seega uuel perioodil hilinenult esitatud taotluse alusel toetust võimalik saada ei ole ning 15. juuniks tuleb teha valik selle kohta, milliseid toetusi soovitakse üldse taotleda. Suurema osa toetuste puhul on taotluses võimalik teha muudatusi kuni taotluse esitamise aasta 1. novembrini, mis on samuti võrreldes eelmise perioodiga oluliselt pikem tähtaeg ning kokkuvõttes taotlejat soodustav muudatus.

Muudatustel on soodustav mõju PRIA-le, kes saab lisa-aega vajalike tegevuste tegemiseks, et tagada PRIA e-teenuse keskkonna toimimine taotluste vastuvõtmise ja menetlemise jaoks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarve vahenditest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Kliimaministeeriumile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler